

A MUNKA

IX. évfolyam. 10. szám.

Ara 24 fillér

Salgótarján, 1931. március hó 7

A kézműves ipar problémája.

Írta: Füredi Lajos az IPOSz tb. igazgatója.

A magyar kézműiparosság problémája mindinkább előtérbe kerül és ma már az illetékesek is kénytelenek elismerni, hogy ezzel a nagyfontosságú kérdéssel a legbehatóbban foglalkozni kell. Ezt ismerte el épen a közelmúltban, nagyon határozott módon Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár az orosházi országos iparos kongresszuson.

A kézművesosztály megmentése s megerősítése két irányú munkát igényel úgy a kormányzat mint az iparosság szervezetei részéről. A kisipar a nagyfokú munkátlanlás következtében rendkívül válságos helyzetbe került és ezt a népes, az ország fentartásánál jelentős szerepet játszó társadalmi osztályt ma a pusztulás veszélye fenyegeti.

A kisipar, a kézműipar az utóbbi évek során a maga kiváló készítményeivel háttérbe szorult a gyáripari tömegtermeléssel szemben. Az a vásárló közönség amely a múltban előszeretettel vásárolta a kézművesek minden igényt kielégítő termékeit, ma a leromlott pénzügyi viszonyok miatt, nem képes a kézművesiparosokat olyan mértékben támogatni, mint a múltban. A vásárló képesség leromlása a közönség mind szélesebb rétegeit készíti az olcsóbb, de minőségileg is gyengébb tömegtermelésű cikkek beszerzésére. Így képen a kézműiparosság munkaterülete bizony nagyon szűk területre szorult.

Ugyanez a helyzet a kisipar építőipari szakmáit illetően is, amely az építkezések teljes hiánya miatt van tétlenségre kárhoztatva.

A mai nagyfokú munkátlanlás kérdése, a kisiparosság rend-

kívüli gazdasági helyzete szintén rendkívüli intézkedéseket igényel. Épen ezért ez az első felelet és a kormányzatnak ezen a téren kell a legsürgősebben segíteni.

Munkát, munkaalkalmat kell juttatni a kisiparosságnak. Ennek a nagy fontosságú célnak az érdekében minden áldozatot meg kell hozni, mert ennélkül az iparos osztályra a tél folyamán olyan nyomorúság szakad, aminek következményei beláthatatlanok. Elsősorban átmeneti intézkedésekre van szükség, hogy az iparosság egy a mainál nyugodtabb és biztosabb alapokon nyugvó helyzetbe kerülhessen.

Ezek az átmeneti intézkedések ma mindennél fontosabbak, azonban ezekkel a kézművesség problémája még nem tekinthető megoldottnak.

A kézművesség megmentése alapos, tervszerű, komoly program alapján nyugvó munkát kíván. Egyik-másik kérdés ad hoc kirágásával ezt a problémát nem lehet megoldani, mint ahogy egyik, vagy másik kérdés rendezésével nem lehet a kézművesrend helyzetét enyhíteni és elviselhetőbbé tenni.

A kisiparosság helyzete és kérdései elhanyagoltak és épen ezért minden kérdéssel foglalkozni kell, ha a kisiparosság megmentését és jövőbeni fentartását tényleg komoly feladatnak tekintik.

A kisipari kérdés rendezésére egy külön törvény és ez által megszabandó intézkedések lennének legalkalmasabbak. A kereskedelmi miniszter maga is gondolt erre a megoldásra. Az Országos Ipartanács foglalkozik is a kérdéssel és bármennyire is vizsának

tünik egyesek előtt, hogy most, amikor a kis iparos osztály feje felett ég a tető, az Ipartanács az egyes szakmák helyzetét vizsgálja és ezekről pontos adatokat gyűjt.

Erre pedig épen a kézműves tábor érdekében multhatatlanul szükség van, mert mint már említettem, a kisiparos osztály fentartásának kérdésével nemcsak átmenetileg, hanem a jövőt illetően tervszerűen és komoly program alapján is foglalkozni kell.

A kisipar problémája sokkal gyorsabban és kielégítőbben oldható meg, ha az illetékesek előtt tisztán áll minden szakma helyzete, ha pontos adatok alapján tudják, hogy egyik, vagy másik iparág érdekében mit lehet és mit kell tenni. A kisipari és gyáripari termelés egymással összhangba hozása, — ami pedig a jövő egyik legfontosabb feladata — a kisipar helyzetének, felkészültségének megvizsgálása és tökéletes ismerete nélkül el sem képzelhető.

A kisiparos osztályról egyes, a véleményükkel siető közgazdászok megállapították, hogy halálra van ítélve. Tény, hogy egyik-másik iparág a felfokozott gyári tömegtermelés mellett nem képes pozícióját megvédeni, de az egyéni izlés és a finomabb igények kielégítésére hivatott kézművesipar igenis megtalálhatja a boldogulás lehetőségeit. Ehez azonban szintén

megfelelően fel kell készíteni a kisiparosságot és nagyon sok kérdését kell megoldani.

A kézműiparnak egész sereg olyan kérdése vár megoldásra, aminek sem az átkos Trianon sem a kedvezőtlen világgazdasági helyzet nem állják útját, de még csak az állam különösebb anyagi áldozathozatalát sem kívánják.

Ezek a kérdések az orosházi országos iparos kongresszus tárgyalási alapján a kereskedelmi tárca vezetői előtt is teljes részletességgel ismeretesek és azok megoldására Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár tett az iparosságra megnyugtató kijelentéseket.

A kormányzatnak elsőrendű kötelessége, hogy az iparosság összes kérdésével a legbehatóbban foglalkozzék és azért a katasztrofális helyzet enyhítése érdekében teendő azonnali, rendkívüli intézkedéseken kívül, foglalkozni kell a már régen megoldásra váró kérdésekkel, de hamarosan rá kell térni arra is, hogy ennek a nagyszámu, családtagjaival és munkásaival az ország lakosságának egy nyolcadát kitevő társadalmi osztálynak jövőbeni munkáját, fennmaradását és az ország újjáépítésében ráháruló szerepének betöltését céltudatos kisipartámogató politika révén biztosítani lehessen.

Vitézi-telekbe iktatás Kisterenyén.

Február hó 15-én meghitt és családias keretek között történt vitéz Szék-völgyi Lajos kisterenyei, vitéz Kajtor János mátranovák és vitéz Kovács Pál salgótarjáni lakosok vitézi telekbe iktatása Kisterenyén nagykozségben.

A díszközgyűlés — habár az ingatlan nincs a község határában — azért Kisterenyén, mert a község központi fekvésénél fogva erre legalkalmasabb volt.

Horthy Miklós kormányzó ur öfö-méltósága képviselőjében megjelent vitéz

Udvarnok tábornok, a vármegyei vitézség kapitánya, valamint vitéz dr. Korbás Ferenc járási főszolgabíró, Kisterenyén község előjárósága és képviselő testülete, a helybeli intelligencia számos tagja és a vitézek hozzátartozói.

Az áll. elemi iskola díszterme zsulolásig megtelt a helybeli és vidéki érdeklődőkkel. Ünnepelesen felhangzott magyar imádságunk a „Hiszekegy.” Vitéz dr. Korbás Ferenc járási főszolgabíró őszinte szeretettel üdvözölte a megjelent

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Sanyi megkomolyodik.

Kétféle gyerekfajta van. Az egyik csendes, elmélázó, magabazárkózott és majdnem mindig beteg. Ez a „jó” gyerek. A másik csintalan, eleven, nyughatatlan, örökké csintalanságot kigyaló és majdnem mindig duzzad az egészségtől. Ez a „rossz” gyerek. Az előbbi jobban szeretik a tanítók, tanárok és szomszédok, de az utóbbi valahogy jobban hozzáférközik az ember lelkéhez, még akkor is, ha csinytevéseivel néha fájdalmas akkordokat penget meg a szülők amúgyis túlfeszített idegszálaival.

Ilyen gyerek volt Ruday Sanyi is. Ott lakott a szomszédságunkban. Az ő apja, meg az anyám jó barátságban voltak, sokat összejártunk mi gyerekek is, így kerültem vele barátságba. Igaz, hogy Sanyi ki volt tiltva a mi házunkból, egyrészt azért, nehogy minket, kisebbeket „elrontson”, másrészt azért, mert egyszer céldobás ürügye alatt porrá törte kinos gonddal ápolott kertünk rózsáinak összes üveggömbjeit. Sanyi papája savanyu arccal terítette meg a kárt, de büntetésül eltiltotta a mi házunktól. Ettől fogva mi inkább csak hallomás útján értesültünk nagy érdeklődésre számotartó stiklijéről.

Sanyi el is kerülte házunkat, de soha sem mulasztotta el, hogy borsot ne

törjön apám orra alá, amikor csak tehette.

— Ezt a rettentő igazságtalanságot meg kell torolni! — mondotta sértett önértettel és a célbadozást ezentúl hol a kis kutyánk, hol a macskánk lábán, hol pedig galambjainkon gyakorolta — a kerítés mögöl. Egy-egy jól sikerült dobását irigy szemmel néztük, mindaddig, míg a kutya keserves vonítása ki nem csalta szobájából az apámat. Ilyenkor tüneményes gyorsasággal tudott elmenekülni. De hát nem ezeket akartam én elmondani, hanem a nagyokat, amikor már tulnőttünk a gyerekszoba falain és a főiskola padjait koptattuk.

A kitalálási rendelet már régen hatályát veszítette. Sanyi megint sokat járt hozzánk. Egy ideig azt hittem, hogy látogatása nekem, a jó barátunk szólnak, de hamarosan rájöttem, hogy a vonzó mágnes inkább a kis hugom ártatlan leányszemeiben rejtőzik. Erre pedig úgy jöttem rá, hogy egyszer akaratlanul fültanuja lettem a következő diskurzusnak:

— Mondja, Tusika, miért kerül engem napok óta? ... Ha magukhoz jövök, maga a következő pillanatban eltűnik. ... — Ezt Sanyi mondta. A hugom egy percig nem felelt, aztán durcásan csak annyit vetett oda neki:

— Sok dolgom van!

— És mindig olyankor van dolga, amikor én jövök?

— Mindig! ...

Furcsa hang csendült meg ebben a válaszban. Sanyi is megérezte, mert halkan, nagyon halkan, szinte bocsánatkérően kérdezte:

— De miért?

— Csak! ... — vetette oda a hugom felvállról, még az eddigieknél is dacosabban. Kinos másodpercek teltek el, míg Sanyi újra megszólalt. Hangja remegett, mint a nyárfalevél.

— Azt akarja ezzel mondani, hogy ne járjak magukhoz?

A hugom nem felelt, de láttam a tükörből, hogy gyorsan vállat vont és félre fordult.

— Na jól — felelte Sanyi lángborult arccal. — Ha nem akar látni, akkor Isten áldja meg! ... — Lassu léptekkel elhagyta a szobát. Még jó, hogy a homályos előszobában nem látott meg engem.

— Mi bajod Sanyival? — kérdeztem ebéd után hugomat.

— Semmi!

— Akkor miért kergetted el ma délbén?

— Nem kergettem! Elment magától! — Ugy beszélél vele, hogy önérvetes férfi létére el is kellett mennie. Megbántott valamivel?

— Nem!

— Hát akkor miért bánsz vele úgy, mint a kutyával?

— Mert megérdemli! — tört ki végre hugomból a visszafojtott indulat. — Nem tudok ránézni az olyan emberre, aki embert és állatot kinez, meg annyi kárt csinál! Ezt különben te is tudod!

— Nem én! Mit csinált már megint?

— Ugyan ne tedd magad! Kellott hallanod legujabb stiklijét a macskával!

— Beszéltek valamit az Akadémián, de nem értem rá odafigyelni. Mi volt avval a macskával?

— Szombaton fogott valahol egy kóbor macskát és felfújt marhahólyagot kötött a farkára, aztán közibe eresztette a hetivásárnak. A szerencsétlen macskát egészen megvadiította a folyton zörgő hólyag és irtóztató nyávogással vágatott végig a piacon. Átugrált a kofák és falusiak fején. Azt hitték már, hogy itt az utolsó itélet napja. Egymást lökdösték, össze-vissza rohantak, sikongáltak és jajveszékeltek, hogy forradalomnak is beillt volna. ...

— Ez nem olyan nagy dolog!

— Nem? Tudod te, hogy mennyi kár lett ebből? ... Az egyik tojásos kofa annyira megijedt a nagy sikongatástól, hogy beleült az egyik kosarába. A szétfreccsenő tojások tönkretették három asszony ruháját. ... Egy falusi gazda lovait megvadiította. A lovak rémületükben vágatni kezdtek, összetörték mindent, ami az útjukba került, végül árokba viték a kocsit. Az egyik ló lába eltört, azt onnan mindjárt el is vitte a lómészáros,

magyar testvéreket és a diszközgyűlést megnyitotta. Hazafias beszéde könnyekig meghatotta a jelenlévőket. Szatmári István „Nesirjakok” című költeményét művészi előadással szavalta. Woháner Irénke urleány. Ambrus Béla áll. tanító „Ember testvéreim” című szavalata után szóláshoz emelkedett vitéz Udvarnok táborknok ur, a vármegyei vitézsízek kapitánya. Markáns tárgyilagossággal ecsetelte a lejártszódt nagy világégés névtelen élő és halott hőseinek magatartását és az ünnepelt három vitéz tántoríthatatlan és követésre méltó hazafiasságát s jellemét.

Horváth Gyula helybeli plebános megszentelte a három telket szimbolizáló vitézi telekből hozott földet. Szavaiból kicsendültek Krisztus mélységes szeretete, az örök béke és a tulajdon szent jogának harmonikus motívumai, melyek utat találnak a fásult magyar szívekbe. A község előljárósága nevében Csintalan Ábris közs. főjegyző üdvözölte a telekre iktatásra megjelent vitézsízek kapitányt, járási főszolgabíró és az ünnepelt vitézeket, s kérte a diszközgyűlés őszinte hódolatának legmagasabb helyen való tolmácsolását.

Vitéz dr. Korbás Ferenc járási főszolgabíró bucsuszavaival zárult be a diszközgyűlés, ki szép szavakkal köszöntö meg vitéz Udvarnok táborknok ur megjelenését.

Végezetül vitéz Udvarnok táborknok ur lelkes, hazafias és fiatalos tüzzel szólott az ifjusághoz, figyelmeztetve őket a jelen és a közel jövőben elkövetkezendő hazafiúi köteleességre. E szép beszéd a közönségre igen nagy hatással volt.

A három vitéz nevében vitéz Szék-völgyi Lajos kisterenyei lakos keresetlen szavakkal mondott köszönetet a maga és két vitéz társa nevében.

Az ünnepség a „Himnusz” elének-lésével ért véget. Az énekeket a kisterenyei áll. iskola tanulóinak énekara adta elő Roósz Márton áll. tanító vezetésével.

Ismét a „Missek.”

Amíg az egész művelt világon dühöng a munkanélküliség, a nyomor, a kétségbeesés, addig tovább folynak a szépségversenyek és az illető ország szépségkirálynőjének megválasztásai.

Megjegyezni kívánom, hogy nem vagyok leány s szépek sem deklarálhatom magamat, tehát „párton kívül álló” adófizető alany létemre, elfoglaltsággal nem vállalhat senki, hogy ki szolgáltatja ezen akcióra a pénzt, azt sem kutatom, mert ahhoz semmi közöm sincsen, mindenki aki kapitalista tőkéjét gyümölcsöztetheti, ahogy neki tetszik, gyümölcsöztetheti kamatra, vagy kamatnélküli eszményi gyönyörökre, az az ő egyéni pasziója.

De azt mégis fontolóra kell vennünk, hogy ha egy leány arra határozza el magát, hogy fényképét beküldi, vagyis, hogy a versenyen részt venni óhajt,

a kocsi apró darabokra ment szíjjal, a kocsi pedig a karját ficamította ki... Nem is tudom elszorolni a rengeteg kárt!... Most mindenki az öreg Rudayn keresi a pénzét. Eddig már súlyos ezreket keresnek rajta...

Erre már nem tudtam, mit mondani. — Hát ezért nem akarom látni a te Sanyi barátodat! — tette hozzá a hugom, majdnem sirva. — Nem hittem volna róla, hogy ennyire lelke len tud lenni!...

Vacsora után elmentem az Arany Bányába. Sanyi már ott ült a kis terem sarkában és iparkodott ülni a terem fojtani. Amikor beléptem, akkor rendelte a tizenhatodik hosszulepést. A pincér bizalmasan megsugta, hogy már hat óra óta ott buslakodik és két kézre támasztott fejjel szótlanul mered a levegőbe. Melléje ültem, de úgy tett, mintha észre sem venne. Nem akartam bánatában megzavarni, azért én sem szóltam hozzá. Szótlanul koccintgattunk. Éjfélre járt már az idő, amikor váratlanul megszólalt.

— Gombház!... — Tessék?!... — kérdeztem, de ő nem magyarázta meg jobban, mit is akart mondani.

— Gyerünk haz! — szólt és meg sem várta a véleményemet! felszedelőzködött és elindult bizonytalan léptekkel.

megszállja, az ezáltal felébresztett hiúsággal járó elbizakodottság, mert az a fix-ideaja támad, hogy ennél, a szépség vesszőfuttatásnál kétségtelenül csakis ő kerülhet ki győztesként az urnából... pardon! a zsűri döntéséből.

Hogy vesszőfuttatásnak neveztem, azt a szépségversenynyel járó aktust, mindenki igazán fog nekem adni, ha tekintetbe vesszük, hogy nemcsak sok esetben, de állíthatom, hogy minden versenyző leány, szerény anyagi viszonyok között nevelkedett, fellép a dobogóra és nemcsak egy kíváncsi közönség bámulja a szépségjelöltet, hanem a szigorú zsűri tagjai épügy vizsgálják szemükkel tetőtől-talpig, mint teszem a rabszolga vásáron a venni szándékozó, végig mustrálja az emberi anyagot, hogy a legjavát kiválaszthassa, megér-e annyit, érdemes-e reá licitálni. A feminizmus fénykora előtti időben azt torturának nézték volna, mely ellenkezett volna a hajdon leány szeplőtlen-ségi és szemérmesség-i érzékének felfogásával.

De sajnos nagyot fordult a világ, a leány nem elégzik meg a Teremtőtől neki osztályrészt jutott azon eszményi feladattal, hogy míg a férfi a létfenntartásért adáz harcot vív, addig a nő, mint a házi tüzhely papnője, rendben tartja a házat, neveli a gyermekeit minden nemre, szépre és jóra, hanem kifelé vágyik, ki abba a babilóni zavarba, mely akkor is és most is, az embereket egy oly nehéz probléma elé állította, melynek következményei javukra nem szolgáltak.

A megválasztott „Miss”-t kizökken-tik a megszokott mindennapiasságából, kevélylő teszi az a tudat, hogy ennyimeg ennyi konkurrens közül ő lett a kiválasztott szépségkirálynő, vizik Párizsba, a Szajna melletti Babelbe, ahonnan Magyarországra zudították a trianoni gyászt, Montecarlóba, a Rivierára, mindenütt körülveszi őket, a soha nem álmodott pompa és a tömegek hízésgéből eredő bódító atmoszféra, mely elfelejteti vele, hogy néhány hét vagy nap előtt még szerény viszonyok között élő leány volt, ki-nek legfeljebb a tükör mondotta meg, hogy szép az arca és kifogástalan a testalkatta, remek az alakja, ezen diadal után, nagy csapásnak érezné, ha az előbbi szerény viszonyok közzé kellene visszazártnie mikor az egész világ tömjénezte.

Ha ez az akció honmentő vállalkozás volna, nem bánnám, ha ötezer Miss-t választanának, de miután ezen vállalkozás honmentő célja oly távol esik ettől a céltól, mint Timbuktu Makótól, azt kérde-mennyit ér egy magyar anya, egy Missel szemben, és nem volna-e helyesebb a sok szegény, magyar anyáról gondoskodni, akik ha nem is szépségükkel de azzal áldoznak a Haza oltárán, hogy gyermekeiket adnak, szegény leánybált, megcsontított Hazánknak, ezeket nélkülözéssel fel is nevelik.

Mindenütt dühöng a szegénység, ezer-meg ezer jobbsorsra méltó embernek nincsen betevő falatja, nem fogadható el, hogy egy leányra, kit a véletlen oly testi előnyökkel áldott meg, hogy vitéztársai felett ebben a tekintetben ön-

Belém karolt és inkább vezettette magát. A posztos rendőr háromszor figyelmeztette utközben a csendre.

— Hát szóltam én egy szót is?! — méltatlankodott Sanyi nehezen forgó nyelvvel.

— Tessék az utcán csendben menni! — szólt rá még egyszer a rendőr. — Nem lehet a botot minden rollón ilyen pokoli lármával végighuzni!...

— Senkiben sem teszek vele kárt! — De megzavarja az alvók éjszakai nyugalma!

— Ne aludjanak, amikor nekem bánatom van!...

Kissé furcsa logika volt, az biztos. A rendőr is eltűnődött rajta egy darabig. Ezalatt mi már messze jártunk s nem hallottunk, mit dörmög még a rendőber őre. Sanyit nagy nehezen betuszkoltam házuk kapuján, én meg siettem az ágyba.

Másnap reggel apám felháborodva ujságotlta a reggelinél:

— Na, Ruday Sanyi sem fog viz-szintes helyzetben meghalni!

— Mi történt már megint?

— Rettegősen megcsufolta a város nagy jótevőjének, Szegváry Elemérnek szobrát!... Részeg fejjel feltornázta ma-

érdemen kívül, diadalmaskodott, vagy-onokat áldoznak és telkekkel, villákkal ajándékozzák meg és vigyék a világ egyik végéről a másikra, hogy ott is meg-bámulják, azt az országos csodát, meny-nyi szegény családon lehetne ezzel a sok pénzzel segíteni, mennyi nyomort lehetne enyhíteni és mennyi könnyet leszáritani,

Az eladósodott gazdák megmentése.

Wekerle pénzügyminiszter hamarosan beváltotta ígérletét és a képviselőház hétfői ülésén már be is terjesztette azt a törvényjavaslatot, amelynek célja az adósságtelherrel sújtott gazdák megmentése. A törvényjavaslat azokat a jogi rendelkezéseket tartalmazza, amelyek szükségesek a kormány hatalmas földtehermentesítési akciójának a keresz-tül-viteléhez. Egészbennvéve az az alapelve ennek a földteherrendezésnek, hogy a gazdahitel két veszedelmét kiküszöbölje és pedig, hogy először a jelenlegi roppant drága kamatot enyhítse és másodsor, hogy a sok terhes rövidlejáratu tartozást hosszú lejáratu törlesztéses hitelle alakítsa át. Sok ezerre rug azoknak a gazdáknak a száma, akik az első, vagy második helyen betáblázott bank és takarékpénztári készpénz kölcsönön felül egyéb adósságokat voltak kénytelenek csinálni, még a leggondosabb és legmegfontoltabb gazdálkodók mellett is. A gazdák nagy részét árutartozások is terhelik, mert hiszen a gazdálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket és ipari cikkeket túlnyomórészt hitelben voltak kénytelenek vásárolni. A bankok készpénzhitele eredetileg is a legjobban esetben törlesztéses hitel, melyet kamat és tőketörlesztésként kis részletekben kell fizetni a gazdának. De a többi tartozás között már nagyon sok olyan van, amely egészen rövidlejáratu, úgy hogy ha a gazda pontosan nem fizet az esedékesség napján, jön a perlés, a végrehajtás és az árverés. Így következett be az a sajnálatos állapot, hogy több ezer gazda földjére ki van írva a bírói árverés. Ez pedig nemcsak magára az eladósodott gazdára nézve jelentené a teljes tönkremenést, hanem az árveréseken elérhető alacsony árak miatt a földérték általános leromlásával fenyegetne. A kormány tehát szükségesnek látta, hogy az eladósodott gazdák megmentése végett komoly és hathatós mentőmunkát tegyen folyamatba.

Ez az akció abból áll, hogy az Országos Bizottság, amely a mezőgazdaság legkiválóbb szakembereiből áll, s amelynek tagjai önzetlenül, minden díjazás nélkül végzik országmentő munkájukat, az érdekelt gazdák jelentkezése alapján meg fogja ítélni azt, hogy melyek azok a földbirtokok, amelyek szanalását, vagyis teherrendezését a sikerre való kilátással meg lehet indítani. Az Országos Bizottság valamelyik altruista szövetkezetet, vagy az O.K.H. vidéki fiókjait, esetleg valamely vidéki pénzügyintézetet fog megbízni a teherrendezési

gát a talapzatra, a szobor fejére rakott egy szakadt cilindert, egyik karjába tette az utcaseprő nagy seprőjét, a másikba üres pezsgős üveget, a nyakába meg táblát akasztott, ezzel a felirással: „Sose halunk meg! Eb ura fakól”... Ő maga pedig, mint aki legjobban végezte a dolgát, kedélyesen lefeküdt a szobor alá és békésen elaludt. A cirkáló rendőrszem találat meg hajnalban, de akkor már egy csapattal ember gyönyörködött a remekműben... Ilyen botrány!...

— Lehetetlen! — kételkedtem hangosan. — Hiszen én vittem haza Sanyit éjfélkor az Arany Bányából!...

— Az lehet, de ő még egyszer elment, beült egy kávéházba, pezsgőt rendelt, becsipett, mint a csacsi és így történt az eset... Sajnálom szegény apját...

Tusi hugom halálsápadtan hallgatta apánkat, aztán titokban, szenvedő arccal kért, hívjam át Sanyit, mihelyt elengedik a rendőrségről. Sanyi csak este jöhetett el. Hogy mit beszéltek, nem tudom. Tusi csak annyit árult el, hogy megkomolyodott és leteszi elmaradt vizsgáit. Öröklék titok maradt előttem, hogyan birta rá, de annyi szent igaz, hogy Sanyi ettől a naptól kezdve megváltozott. Azóta jól menő ügyvédi irodáj van és a hugom a felesége. Azt pedig borzasztóan restelli, ha ifjúkori bolondságaira emlékeztetik.

mennyi magyar szülő anyát és csecsemőt lehetne boldogítani, annál is inkább, mert küszöbön áll a harmadik honfoglalás és nincsen szükségünk szépségkirálynőkre, de igenis szükségünk van, egészséges, edzett, munkabíró, bátor és vitéz nemzedékre.

Megfigyelő.

tárgyalások lefolytatásával. Mihelyt az ilyen tárgyalás az érdekelt gazdával megindul, ezt a körülményt a telekkönyvben feljegyzik és ennek az lesz a hatálya, hogy a feljegyzéstől számított három hónap alatt az illető gazda ellen árverést megtartani nem lehet, még akkor sem, ha ez az árverés már ki volna tűzve. Ezzel tehát elhárul a közeli árverés legnagyobb veszedelme. Az adós gazda és hitelezői között az illető pénz intézet egyezkedési tárgyalásokat folytat le és ha ezek sikerre vezetnek, úgy az Országos Bizottság elrendeli a teherrendezést. Ha a hitelezők valamelyike ebbe nem egyezik bele, úgy három hónap után kérheti ugyan a földbirtok elárverezését, csak hogy ezt csak akkor lehet megtartani, ha az árverési vételár teljesen fedezi a hitelező előtti rangsorban bekebelezett összes követelést és az árverési költségeket, amelyeket az árverést kérő hitelezőnek letétbe kell helyezni. Ezzel akarja megakadályozni a törvényjavaslat azt, hogy valamely egyezkedni nem akaró hitelező ezzel a vonakodásával és az árverés kifizetésével meggyújtja a rendezést.

Magát a teherrendezési eljárást a Magyar pénzügyi szindikátus végzi, amely szövetkezet üzletrésztőkéjének többségét a kormány megszerzi és amelynek működése teljesen a pénzügyminiszter ellenőrzése alatt áll. A rendezés annyit jelent az adósra nézve, hogy a rendezés alkalmával megállapított adósságösszeget harminc év folyamán mindössze 6 1/2 százalékos kamat mellett, tehát kis részletekben törlesztheti le. Nem esik a rendezés alá persze az első, vagy esetleg második helyen betáblázott, amúgy is törlesztéses készpénz bankkölcsön, amelyre nézve viszont a pénzügyintézetek megállapodtak a kormánnyal arra nézve, hogy ezeket a földbirtokokon továbbra is meghagyják, ami annyit jelent, hogy a kölcsönöket nem fogják felmondani, sem idő előtt behajtani. A rendezés által tehát a gazda eléri azt, hogy rövid lejáratu adósságai hosszú lejáratu tartozásokká váljanak és azonkívül, hogy az eddigi magas kamatleher helyett, csak 6 1/2 százalékos kamatot kell majd fizetnie. A tőkerészleteket és a kamatokat az adós gazda a rendezés után már nem a hitelezők kezébe fogja fizetni, sőt teljesen megszűnik a jogviszony a gazda és régi hitelező közt, és ehelyett az adós földbirtokos a Pénzügyi szindikátus adóssá válik.

A rendezés alá eső földbirtokok hitelezőinek követelési joga a gazdákkal szemben megszűnik és ők követelésükért az ellenértéket akként kapják meg, hogy vagy jóváírják a követelésüket a Pénzügyi szindikátus könyveiben, vagy pedig a hitelezők kívánságára a követelést ki-egyenlíti a pénzügyi szindikátus az általa kibocsájtandó u. n. teherrendezési kötvényekkel. A gazda áruhitelezői ez által sokkal kedvezőbb helyzetbe jutnak, mint a kereskedők, iparosok, vagy egyéb foglalkozási ágazatok hitelezői, akik kényszerkezelt eljárás esetén kénytelenek elfogadni negyven százalékos kvótát, amelynek behajtása maga azonban még mindig nem egészen biztos. Holott a pénzügyi szindikátus által kapott kötvények kamat és tőke visszafizetéséért az állam teljes szavatosságot vállal. Már ez a biztonsága a rendezés alá került követeléseknek is az esetek túlnyomó részében azt fogja előidézni, hogy a hitelezők az egyezkedési tárgyalások folyamán úgy a kamatban, mint esetleg a tőkében engedményeket tegyenek, amelyek folytán a gazda adósságtelhe számszerűen is csökkeni fog.

Wekerle pénzügyminiszter a törvényjavaslat indoklásában a kormánynak azt a szándékát jelenti be, hogy a rendezés első sorban a kisbirtokos osztály terheinek könnyítését célozza. Nem fogja ugyan figyelmen kívül hagyni a közép és nagybirtokosok érdekeit sem, de első sorban mégis a kisbirtokosok megsegi-

tésére gondol, még pedig azért, mert a segítség és közbeavatkozás éppen náluk a legkevesebb és mert a kisbirtokos osztály megsegítése, nyomozó adósságaitól való megszabadítása és a föld iránt táplált bizalmának s ragaszkodásának megszilárdítása a föld ársését megfogja állítani, sőt az áremelkedést remélhetőleg rövid időn belül megfogja indítani. Itélje meg minden józan, politikai elfogultságtól el nem vakult magyar ember, hogy a kormánynak ez az országmenet akciója valóban hasznos-e a mezőgazdaságra? Mert legyünk azzal tisztában, hogy a mezőgazdasági válság egyik legfőbb tényezője a gazdahiatali krízis, amellyen ha gyorsan és gyökeresen segítünk, ezzel a nagy válság leküzdésére megtettük az első nagy lépést. Wekerle egyszerű elgondolása hamarosan valóra fog válni, mert a kormány a mentőmunka gyors, minden huzavona nélküli végrehajtását a legnagyobb eréllyel fogja keresztyülni.

Hírek és különféle

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester 4 heti szabadságáról visszatért s f. hó 5-én átvette hivatala vezetését.

Köszönet. A helybeli Népbank vezetősége református szegényeink öltöztetésére 50 pengő szeretet-adományt küldött. Fogadja érte az intézet hálás köszönetet. Szabó Ildikó.

Internátus. Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület balassagyarmati osztálya közli, hogy az egyesület budapesti (II. ker. Ráth György u. 20.) főiskolai internátusában már február 1-től több hely vár betöltésre. Nemcsak bírák és ügyészek, de más tisztviselők, a tisztikar, földbirtokosok, kereskedők, stb. főiskolák és szigorló fiai is felvesszük. Internátusi havi díj bírák, ügyészek fiai részére 56 P, másoknak 60 P. Ezért lakás (kettős szobában) reggeli, vacsora, fűtés, világítás, kiszolgálás jár. Kéirelemre ebédet is szolgáltatnak ki 24 pengőért.

Halálozások. Özv. Markó Róbertné vízvázlatos 73 éves korában a helybeli bányakórházban meghalt. Temetése f. hó 26-án folyt le nagy részvét mellett. — Özv. Nagy Jánosné 83 éves korában pénteken meghalt.

Sakk estély és szimultán Salgótarjánban. A „Salgótarjáni Sakkör” folyó hó 15-én (Vasárnap) este 8 órai kezdettel az Acélgyári Olvasó Egylet termében sakk előadást és szimultán estélyt rendez. A szimultánt Tóth László kecskeméti sakk mester a „Magyar Sakkvilág” szerkesztője fogja tartani, s kb. 50-60 résztvevővel fogja felvenni a küzdelmet. A szimultánon részt venni óhajtok, részvételüket legkésőbb f. hó 12-én déli 12 óráig a Sakkör titkárnak (Halácsy József, Salgótarján, Főszolgabírói hivatal) jelentésük be. Résztvételi díj a szimultánon 50 fillér. A szimultánon résztvevők, sakkjátszók és sakkfigurákat kötelesek magukkal hozni. A Sakkör felhívja a résztvevők figyelmét arra, hogy az estély megkezdése előtt 12 órával, elhelyezésük végett, pontosan jelenjenek meg. Belépődíj nincsen érdeklődőket szívesen lát a Sakkör vezetősége.

Gazdák figyelmébe! Az Állattenyésztésre utazók ne mulasszák el a Sirály cipőüzlet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 40—42 szám alatt levő üzletének kirakatait megtekinteni, ahol elsőrendű minőségű és legdivatosabb formájú cipők olcsó egységáron szerezhetők be.

Moz. Tul vagyunk a kezdet nehézségein a hangos Apollónál is. A beszédo apparátus kifogástalanul, mellékzörejek nélkül működik. A képek a szokott módon tiszták. Csak néha kissé gyorsan peregnék, mint az Eneklő boldog szerdai előadásának a kezdetén is. Több műsort láttam. Eddig még a „Mese a benzinkutiról” tetszett legjobban. Szerintem, ennek a műfajnak van jövője a hangos film óta. Ebben esemény, élet, elevenesség volt. A legtöbbet pedig csak érthetetlen idegen beszéd és sok unalom. Jól is teszi az Apollo, hogy néha szinkronizált néma filmet is hoz. Ahol sokkal nagyobb a változatosság, a téma kihasználása s az események perge. Emil Jannings: „Az istenek kegyence” talán megint egy különleges filmcsemege lesz, amiben nem fognak csalódni. —

Ratifikálnak a franciák.

A francia kamara illetékes bizottsága letárgyalta a hágai, illetve a párisi jóvátételi megállapodások ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot. Loucheur már szét is osztotta a képviselőházban előadói jelentését és így azoknak az egyezményeknek a ratifikálása, amelyek a trianoni szerződésből származó kötelezettségek teljes és végleges rendezését célozzák a közel jövőben várható.

Bennünket két szempont érint igen közelről a francia ratifikálás: a magyar optánsügy rendezése és a külföldi kölcsön megszerzése szempontjából. Az optánsügy rendezése politikailag is fontos: eliminálni fogja azokat az állandó surlódásokat, amelyeket Magyarország és az utód államok között az optánskérdés körüli ellentétek idéztek elő.

Tehát a külpolitikai atmoszféra feszültsége e súlyos kérdés megoldásával enyhülni fog. De pénzügyi szempontból is igen nagy jelentőségű az optáns igények kielégítése. Azzal, hogy optánsaink végre mobilizálhatják követeléseiket, mintegy 150 millió aranykorona fog beözönlöni gazdasági életünkbe, ami a földárak alakulására is éreztetni fogja áldásos hatását. Hiszen a földbirtokos optánsok nagyrésze megint csak földbirtokba fogja fektetni mobil tőkéjét.

Nagyjelentőségű továbbá a francia ratifikálásnak, hogy ezzel a legutolsó akadály is elhárul a nagy külföldi kölcsön

megszerzése elől. Köztudomású, hogy ma a francia pénzpiac ugyszólván az egyetlen, amely kiköcsönözhető tőkék fölött rendelkezik s így nemzetközi hitelek számára számba jöhet. A jóvátételi egyezmények párisi ratifikálása olyan barátságos hangulatot fog irányunkban teremteni a francia tőkepiacra, hogy kötvényeink bizonyára Franciaországban is felvételre fognak találni. Hiszen a francia pénzpiac ma különben is optimista: a római illotta egyezmény s ezzel kapcsolatban a francia-olasz barátság feléledése derültebbé varázsolta a nemzetközi horizontot. S ez az újjáéledő barátság alkalmasint Olaszország barátja, Magyarország iránt is növelni fogja a franciák bizalmát.

Franciaországgal az utolsó állam is ratifikálja a hágai egyezményt s ezzel gyakorlatilag is végleg visszanyerjük pénzügyi szuverenitásunkat, melynek hiánya megbénította gazdasági cselekvőképességünket. Immár a külső segítség közeli reménye is felcsillan gazdasági életünk előtt. Hiszen kormányunk eddig is minden rendelkezésére álló erejével, de csak bizonyos elhatárolt pénzügyi lehetőségeken belül mozgó eszközeivel bátran szembeszáll a kívülről rákényszerített gazdasági válsággal. Ha most a külföldi kölcsön megszerzésével eszközei és lehetőségei megokszorosodnak, bizvást remélhetjük, hogy országunk gazdasági fellendülése rövidesen bekövetkezik.

Salgótarjáni Vívó Egyesület.

A „Salgótarjáni Vívó Egylet” folyó évi március hó 8-án (vasárnap) rendezi ez évben első nyilvános, egyesületközi kardvívó versenyt az acélgyári elemi iskola tornacsarnokában, hol a selejtező mérkőzések 9 órai, míg a döntő mérkőzések 16 órai kezdettel lesznek lebonyolítva. A versenyen a Salgótarjáni Vívó Egylet kivül a ceglédi és gödöllői „Move” Egyesületek vesznek részt teheres viágárdájukkal, továbbá versenyen kívül indul még Éliássy Iván a „RAC” nagytehetségű senior vívója, kiknek részvétele már eleve biztosítja a verseny rendkívül nívós és izgalmas lefolyását. Ezután is felkérjük a vívósport igénytelt hivat, hogy az Egyesület fáradozásainak sikere érdekében megjelenésükkel versenyünk nívóját emelve, minket és az egyetemes, örökké diadalmas magyar kardvívást támogatni szíveskedjenek. Vezetőség.

A Mansz csütörtöki kulturdelutánjai. Akik febr. 26-án a Mansz kulturdelutánján voltak élménybe ismét gazdagodtak. Semetkay Józsefné gimn. tanárnő folytatta előadását a kereszténység további fejlődéséről s az építkezések művészetéről. A román stílus áthajlásáról a gót stílusba s az akkori fölfelé ivelő építkezések és a mostani felhőkarcolók között párhuzamot vonva, a keresztény társadalmi élet egyes tömegekre való csoportosulásait összehasonlítva a mai különböző egyesületekre való tömörüléssel kiapadhatatlan tudás hazaból ismét gyarapította ismereteinket. Elzakkolommal még élvezhetjük Markovics Gusztáv szép szavát, ki Végvári „Eregy ha tudsz” című költeményét mondta el megrázó erővel, gyönyörűen, izzó hazafiasságtól áthatva. Márc. 5-én Galgó Józsefné „Vrison Swett Marden” amerikai filozófus „A gondolat hatalma” című művének német fordításából ön maga által magyarra fordított részét „Pessimizmus vagy borulatról” olvasott fel köztetszést aratva. Galgó Józsefnének ez irodalmi munkássága nem új előttünk, mert még élénken emlékezünknek élnék a múlt évi hasonló filozófiai előadásai. Örömmel halljuk, hogy e filozófiai fordításainak már csak néhány fejezete hiányzik és azután sajtó alá rendezve az egységes munkát módunkban lesz megszerezni és elolvasni teljes egészében. — Gratulálunk e szép és emelkedett törekvéshez. Előadása után parázs kis eszmecsere fejlődött ki a hölgyek között, kiknek élen özv. Zemlányi Lászlóné Mansz társelnökönk saját tapasztalataival is alátámasztotta az amerikai filozófus Marden elméleteinek igaz voltát. Ezután kedélyes hangulatban oszlott szét a társaság. A következő csütörtökön azaz márc. 12-én a kulturdelután keretében Semetkay Józsefné folytatja előadásait. Tudásszomjunkat ez ismeretek üdítő, forrásból csillapíthatjuk, gyertek kedves Magyar Asszonyok tanulni, vagy tudásunkat felfrissíteni! K.

SPORT.

A SSE vasárnapi boxversenye a teljes siker jegyében folyt le. Az FTC boxolói 5:3 arányban győztek a SSE boxolói ellen. Az acélgyári iskola hatalmas tornaterme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Az első sorok előkelő közönsége között ott volt a helybeli tisztikar csaknem teljes számban érdeklődésével és látható hozzáértésével bizonyítva, hogy a Magyar Ökölvívó Sport minden laikus-előítélet és félreismerés ellenére is méltó a sporttársadalom érdeklődésére és támogatására. És ha a megjelentek között volt olyan, aki nem a sportszerepet, hanem csak több kevesebb aversióval kevert kíváncsisága hozott el, az Untenecker bemutató staféta-boxolása után bizonyára megszerette ezt a sportágat is. Mert az, amit Unteneckertől láttunk, az igazán szép, gyönyörködtető volt, a szó legszorosabb értelmében vett „ökölívás”. Untenecker József olimpiai tréner a MÖSz-nek, tréner a Ludovika Akadémiának, az FTC-nek és több kisebb egyesületnek, legkiválóbb ökölvívónk, de aki nem áll ringbe mint versenyző, mert hivatásul az ökölvívás tanítását és propagálását tűzte ki. Tanítványain meglátszik a jó mester keze. De meg kell dicsérnünk a SSE fiatal boxolót is, mert rövid 4 hónapi munka után már is kitűnően boxolnak. A verseny részletes eredménye: Szenes FTC (bajnokcsapat tagja) győz Kurdi SSE ellen, Szolnoki FTC Sűveges II. SSE döntetlen, Papp SSE győz Márkus FTC ellen, Pásztori FTC (bajnokcsapat tagja) győz Sűveges I. SSE ellen.

A SSE futballcsapata f. hó 8-án, vasárnap a HAC-ot (Hatvani Atlétikai Club) látja vendégül. A mérkőzés a SSE pályán, délután fél 3 órakor kezdődik.

Hirdetmény. A SSE 3-ikára hirdetett közgyűlése határozatképtelenség miatt nem volt megtartható. Az elnökség tehát ezután is közli b. tagjaival, hogy a közgyűlést f. hó 11-én, szerdán este 7 órakor tartja meg az acélgyári Olvasó próbatermében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

A „Magyar Asszony” márciusi számának Petőfi nyomában c. cikke — Szabó Mária tollából — március szellemét hozza. Új megvilágításban állítja elénk Petőfi költszetét, ismerteti Petőfi hatását a külföldi olvasókra, s a külföldi költők és Arany János hódolatát. Berta Ilonának kulturprogramja nélkülözhetetlen utmutató ad a magyar asszonyok társadalmi munkájához. Kiemeljük Varga Ferenc „Hős fiúk” c. szindarabját, a megszállt területi magyarság híreit, a mai asszonyi problémákat fejtegető Kérés-feleletek c. rovatot, Vajna Géza hangulatképét a sárközi népművészetéről. E lap pályázatot hirdet, mely a Magyar Asszony részére előfizetők gyűjtését célozza és egy 100 P, egy 50 P és két 25 P jutalmat tűz ki. Külön érdekesség e szám színes borítékklapja, mellyel kapcsolatban egy amerikai magyar tárgyú mesés-könyv érdekes történetéről ad számot. A változatos tartalmat költemények gazdagítják. Keresztrejtvény pályázatunk sok értékes jutalmat oszt ki a megfejtők között. Lapunk kapható minden vasuti elárusító bódében és minden jobb könyvkereskedésben. Egyes száma 50 fillér, előfizetési ára félévre 2 P. Mutatványszámot díjmentesen küld a kiadóhivatal. (VII. Rózsa-utca 25.)

HIRDESSÜNK

A Munka
politikai hetilapban.

Luther szövetség előadásain.

A Luther Szövetség és az I. ker. iskola febr. 22. iki ismeretterjesztő estjén a Hísekegy után Markovits Gusztáv szavalt nagy hatással egy Végvári versét, Gajdos Kató és Belezna Kató kedvesen énekelt, majd ifj. Kovács Gézáé tartott nagyhatású felolvasást, ezután, Vertich Antal szép hegedűjátékát Kovács Géza kísérte zongorán, majd végül Dr. Csengődy Lajos vetített képes előadása következett, amelyben Mátyás király uralkodása történetét ismertette. — A legközelebbi előadás márc. 1. én lesz este 6 órakor. — A Luther Szövetség és I. ker. Iskola márc. 1. i ismeretterjesztő előadásán a megnyitó után Wolf Tercsi énekelt kedvesen Kovács G. zongorakíséréte mellett, Pahota József-Lorencz Péter és Kovács G. fuvola-klarinét és zongora trióval gyönyörködtették ezután a közönséget, nem mindennapi élvezetet szerezve, ezután Kovács Géza a Reformkorszakról tartott lendületes előadást, Chlebovácz Kálmán a nála már megszokott és mindig új hatással énekelt, az acélgyári dalárda dalquartetje Veszeli József irányításával ismét véget érni nem akaró tapstot aratott, végül vetített képekben Görögországot mutatták be. — A legközelebbi előadás márc. 8. án lesz.

Pasteurizált tej kapható Ürmösy

Géza gazdaságából (Karancsbeszi, u. p. Bocsár-Lapujtő) 1 és fél literes üvegekben, házhoz szállítva, napiáron. Előjegyzések postán, vagy a gazdaság tejesénél eszközölhetők.

Tűz. Hétfőn (2-án) éjjel fél 12 órakor a városháza szirénája megzavarta a hideg téli éjszakának csendjét. Rosenberg Sándornak az ujtelepen a Tátra-utcában levő háza felé siettek a tűzoltók és az államrendőrség őrsége. A házhoz épített kemence fölött levő szarító és annak ablaka gyuladt meg. A tüzet az egyik péksegéd vette észre és fellármázta a házat. A tűzoltóságna kevés dolga akadt. Szinte borzongva gondoltunk a két nappal előbb dühöngött szélviharra, amely bizonyára végiggyújtotta volna az ujonnan épült városrészt. A helyszínen megütközéssel állapítottuk meg, hogy a hatalmas tűzű kemence fölött veszedelmes közelségben volt egy faablak, amely egy fából épített szarítóba világít. Felhívjuk az építő bizottság figyelmét is erre a tüzesetre, mely bár kisebb méretű volt, de forró nyári napokon nagy veszedelmet rejt magában az ilyen primitív felszerelésű kemence, ill. pékműhely.

Szerkesztői üzenetek.

V. B. Márciusi jön, másik tul terjedelmes, már foglalkoztunk a témával.

Salgótarján Kövár-utca 22. sz. ház eladó 67'6 □ gyümölcsöskerttel.

Községiülés. A Róm. Kath. Olv. Kör márc. hó 8-án tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében d. u. 3 órakor.

Melyik baba mama akar költőmentesen babaruhát varni tanulni? Egy új eszmét vetett fel a Singer Varrógép Rt. cég, aki elhatározta, hogy **6-10 éves kisleányokat** üzlete helyiségében **díjtalanul** kitanít gyermekvarrógépen baba ruhákat varni.

Minden tanítvány babája részére, hozott anyagból, vagy az általunk **díjmentesen** adott anyagból úgy felső, valamint alsó ruhát varhat. Felkérjük azokat a tisztelt szülőket, aki fenti koru gyermekét ezen praktikus **díjtalan** oktatásban részesíteni akarja, az jelentkezzen az üzleti órák alatt a Singer Varrógép Rt. fióküzletében, ahol kellő elvilágosítással szolgálnak.

Allami gépíjároművezetőképző (sofför) tanfolyam nyílik meg a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló intézet keretében március 16-án este fél 7 órakor az intézet Budapest VIII., József-körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1, kedden és pénteken d. u. 5—7 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

Kecskeméti Faiskola és Magtermelő Rt. Szállít gyümölcsfákat, diszfákat, diszcserejéket, rózsákat, élősvény-csemetéket, sima és gyökeres szőlővesz-szőket bármily mennyiségben. Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve! Telefon: 289. Kecskemét, III. Széchenyi-tér 6.

A lengyel nemzeti ünnep. Az 1831-iki lengyel szabadságharc 100-ik évfordulóját üli nagy ünnepségek között Lengyelország. A legközelebbi nevezetesebb dátum május 3-ika. Ebből kifolyóan meghívó is érkezett ide, úgyhogy magyar deputáció is részt vesz a legközelebbi ünnepségen. A társadalmi élet vezetőit s mindazokat, akik ebben a 8 napig tartó deputációzásban részt venni kívánnak, szívesen látja a Rendezőség. Válaszbélyeg és borítékkal ellátott érdeklődésekre információval szolgál Miklósi Ferdinánd Leo; a Légionisták Társaságának elnöke, X. Szabóky-utca 58.

Unghváry-rózsza. 25 darab bokorrózsza tea, teahybrid, Pernet fajtákban csomagolva 16 P. Postai szállítást! Unghváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

Székrekedés. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a természetes „**Ferenc József**” keserűviz még ingerlékeny belü betegéknél is fájdalom nélkül hat.

Tavaszi tanulmányutak. A Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya, mely a MEFHOSZ tanulmányutjait rendezi, a tavasz folyamán a következő tanulmányutakat indítja: I Páris—Riviera Felsőolaszország. Utvonat: Budapest—Wien, Zürich Páris, Marseille, Nizza, Monte-Carlo, Genova, Milánó, Venecia, Postumia, Budapest. Időtartam: 21 nap. Indulás 1931. március 29. Részvételi díj 420 P. II. Olaszország. Utvonat: Budapest—Venecia, Bologna, Firenze, Róma, Nápoly, Messina, Taormina, Catania, Girgenti, Palermo, Pisa, Genova, Milánó, Venecia, Budapest. Időtartam: 21 nap. Indulás: 1931. március 28. Részvételi díj 490 P. III. Konstantinápoly—Athén. Utvonat: Budapest—Belgrád, Sofia, Konstantinápoly, Smyrna, Athén, Saloniki, Nis, Budapest. Indulás: 1931. március 28. Részvételi díj 430 P. Az utakra vonatkozó prespektust az érdeklődőknek legnagyobb készséggel díjmentesen küldi meg a Párisi Magyar Diákegyesület Utazási Osztálya (Bp. Ferenc krt. 38.) Tel: Aut: 872-74. Hivatalos óra d. u. 4-6-ig.

Salgótarján m. város polgármesterétől.
22279/1931. sz.

Hirdetmény.

Felhívom a város közönségének figyelmét az Omge által március 20-25 napjain Budapesten rendezendő országos mezőgazdasági kiállításra és vásárra, mely különösen az apaállatok kedvező beszerzésének lehetősége szempontjából nagyfontosságú.

Salgótarján, 1931. február 26.
Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

A has teltsége, májtáji fájdalom, emésztési nehézségek, gyomorbélhurut és sárgaság a természetes **Ferenc József** keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúlulások el-lensúlyozhatók. Gyomor és bélspecialisták igazolják, hogy a **Ferenc József** vízzel, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nagytrafik üzlethelyisége átköltözés miatt április 1-re átadó.

A külföldiekre vonatkozó új rendeletek értelmében a munkaadók, kik kettőnél több külföldi munkást (alkalmazottat) foglalkoztatnak névjegyzéket kötelesek vezetni. Az érdekeltek tájékoztatást kaphatnak a kapitányságon a 37. sz. helyiségben. Az első negyedévi névjegyzék másolatait ez év március hó 17-ig kézbesítmő által be fogom szedetni. Rendörkapitányság

Meghívó.

A Hangya központ kötelekésbe tartozó Salgótarjáni Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1931 évi március hó 22-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor az acélgyári felvigyázó és munkás olvasóegylet éttermében megtartandó

1930 évi rendes közgyűlésére,

melyre az igazgatóság a tagokat az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívja. Ha a közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy az 1931 évi március hó 29. napján ugyanazon órában és helyen fog megtartatni, amely tekintet nélkül a tagok számára határozat képes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadosok megvizsgálása és felmentvények megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Salgótarján, 1931. március hó
az Igazgatóság.

**Komoly rádiós
komoly cikket vesz!**

VALVO a legmodernebb cső!

Kapható:

SZÁNTÓ SÁNDOR
rádiószaküzletében!

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatala.

2215/1931.

Falusi Kislakásépítési aktió folytatása.

Hirdetmény.

Közhírre teszem, hogy az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezet lakásépítési anyaghitel további folyósítását helyezte kilátásba.

Az anyaghitelt kizárólag oly hadirokkantak, hadiárva, hadiözvegyek és 3 holdnál nem nagyobb földterülettel rendelkező mezőgazdasági munkások igényelhetik, akiknek legalább egy önálló keresettel nem bíró saját eltartásában levő gyermeke (hadiárvánál kiskoru hadiárva testvére) az OFB által juttatott telke van s akinek lakóháza még nincsen. Akik az anyaghitelt elnyerik kötelesek lakóházukat legkésőbb ez év végéig felépíteni.

A fenti feltételeknek megfelelő igénylőket felhívom, hogy igényüket legkésőbb március hó 15-ig a város főjegyzőjénél jelentsék be.

Ezen időpont után jelentkezők figyelembe nem vehetők.

Salgótarján, 1931. február hó.

A polgármester helyett
Dr. Fügus Béla
főjegyző.

Eladó ház. A Fő-utca közelében, mely áll kétszoba, konyhából 3.200 P-ért. Cim a kladóban.

Unghváry-rózsza. 25 darab babarózsza (folytonvirágzó, polyantha) a leg-szebb fajtákban csomagolva 16 P. Postai szállítás! Unghváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

Központi iroda:

Horváth Mihály-utca 874.

**!Nagy és kisméretű
géptégla, hornyoltcserep!**

A HATVANI GÖZTÉGLA ÉS CSERÉP-
GYÁR R. T. HATVANI GYÁRTELEPÉN

KITÜNŐ MINŐSÉGÜ
NAGYMÉRETŰ TEGLA
KISMÉRETŰ
HORNÝOLTCSERÉP
GERINCCSERÉP

TELEFON:
Központi iroda 22.
Gyártelep 31.

VIDÉKI
vizonteladókát
keresünk.

Olcsó áron kapható!

Kérelem. Egy szegény hadiözvegy, aki (főzésben is jártas) munkabíró egészséges asszony bejárónői minőségben alkalmazást keres. — Cim a kiadóban.

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

SALGÓTARJÁN
a városházával szemben.

Minden csoda 3 napig tart!

**De DONÁSZY VIKTOR
Magyar Divatáruházában**

14 napig

fog tartani!

Gyűjtse össze apró pénzét március 6-ig, mert attól kezdve igazán olcsón fog tudni vásárolni.

**A NAGY
husvétii vásár
CSAK 14 NAPIG TART!**

**Az üzletben található összes legfinomabb
árukból, tehát nem a selejtes árukból**

25%

**árengedményt adok, amely összeget a vásárlásnál a
szabott áraimból azonnal levonásba hozok.**

**Addig is, amíg az előkészület tart, kirakataimban
feltűnő olcsó árak láthatók.**

**Ezen 25% engedmény csak készpénz-
vásárlásnál érvényes.**

Donászy Viktor

„Magyar Divatáruház” Salgótarján.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

7 Sz. 8 V.

10. Kedd

12. Csütörtök

EMIL JANNINGS
nagy hangos filmje:
Istenek kegyence.
Kiegészítésül:
Csoda bárka.
Vizi ördögök.

Egy éjszaka emléke.
Vigjáték 8 felv.
A sors játéka.
Indus történet 8 felv.

16 éven felülieknek!
Asszonyok ostora.
Emil te csalsz!
Vigjáték 8 felv.

**Kezdet: kedden, csütörtökön és szombaton este 7 és 9,
vasár és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér.**